

77% av alla
som gick ut
årskurs 3
2020 fick jobb
som lastbils-
chaufför

SKOLLEDARRAPPORTEN TRANSPORTPROGRAMMET 2020/2021

Trender och statistik inom transportutbildningar

Om rapporten

Söktrycket är fortsatt högt till landets fordons- och transportprogram.

Antalet förstahandssökande har ökat med 14,0 procent jämfört med förra året. Det visar TYAs skolledarrapport* för 2020/2021. Samtidigt har antalet antagna elever på transportinriktningen i årskurs 2 ökat med 14,2 procent. Det är de i särklass största ökningarna sedan rapporten lanserades för 10 år sedan (2011/12). 61 av skolorna upplever ett ökat söktryck och endast 4 upplever ett minskat söktryck. Andelen transportelever som går ut med godkänd examen i årskurs 3 har också ökat rejält till 85,6 procent från cirka 80 procent året innan.

Det är oerhört starka siffror och en mycket glädjande utveckling i en bransch där efterfrågan på kompetent arbetskraft, trots pandemin, fortsatt är hög. En viktig anledning till den positiva utvecklingen är det fantastiska arbete många gymnasieskolor gör med lärare som engagerar sig i varje individ för att de ska klara en tuff utbildning och ta de körkort och certifikat de behöver i yrket.

I år har vi också med en ny fråga i enkäten – i vilken utsträckning elever har blivit anställda som lastbilschaufförer direkt efter årskurs 3, antingen som sommarvikarier eller i tillsvidare- och provanställningar. Svaren visar att hela 1277 av 1657 elever, 77,1 procent, fick jobb direkt efter examen.

En fortsatt stark trend är att fler tjejer upptäcker transportinriktningen. 2014/2015 var andelen tjejer 15,7 procent. I dag är andelen tjejer 27,2 procent i årskurs 2 – mer än var fjärde elev. Dessutom redovisar 17 av de 91 tillfrågade skolorna att de har minst 40 procent kvinnliga elever i årskurs 2. Går vi ner till 35 procent kvalar 28 av skolorna in på den listan. Utvecklingen visar att bilden av lastbilsföraryrket som mansdominerat inte längre stämmer. Det är också en stor fördel för arbetsgivarna som kan rekrytera ur en betydligt större grupp, vilket behövs i en bransch som söker med ljus och lycka efter kompetenta medarbetare.

Vårt att notera är att antalet elever i gymnasieskolan kommer att öka ända fram till 2026, från dagens 340 000 till 400 000 elever, vilket kan bli en utmaning för kommunerna. TYA fortsätter att jobba aktivt för att skapa fler utbildningsplatser och att det ska finnas resurser för att driva en högkvalitativ fordons- och transportutbildning. Just nu kan vi konstatera att vi är på rätt väg då 14,2 procent fler elever antogs i årskurs 2 på transportinriktningen på Fordons- och transportprogrammet 2020 jämför med 2019. Det motsvarar 280 utbildningsplatser. Vill du veta mer om din skolas resultat så prata med din regionala TYA-projektledare.

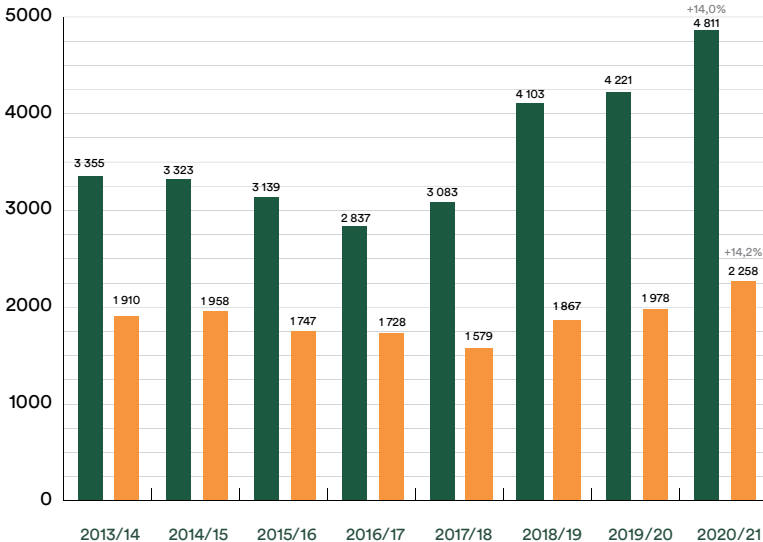
Micaela Roslund, projektledare TYA

*Rapporten gick tidigare under namnet Skolledarenkäten.

Antal sökande och antagna

● Sökande ● Antagna

Det var 4 811 förstahandssökande till Fordons- och transportprogrammet läsåret 2020/21. Detta motsvarar en ökning med 590 elever (14,0%). Antagningen till transportinriktningen i årskurs 2 har ökat med 280 elever (14,2%).

Fakta i siffror

Huvudmän

69

kommunala

20

privata/friskolor

1

landstingsägda

Antal skolor som ...

... besvarade enkäten (83)

91%

... bedriver vuxenutbildning

16

Andel elever som ...

... har jobb direkt efter examen som lastbilschaufförer

77,1%

Antagna elever

Transportinriktning gods

2 228

Transportinriktning buss

12

Lärlingar

57

Flygplatstekniker

24

6

elever väljer till kursen taxi

63

elever väljer till ämnet hjulutrustningsteknik

Söktryck i siffror per region

Tabellen nedan beskriver förstahandssökande per län till Fordons- och transportprogrammet baserat på 91 skolor.

	Söktryck 2020/21 (2019/20)	Tidigare söktryck*	Antagna 2020/21 (2019/20)	Tidigare antagning*	Ratio sökande /antagna transportinriktningen **	Tjejer antagna 2020/21	Fått jobb efter examen
Blekinge län***	54 (54)	43	24 (24)	21	2,3	25,0%	76,9%
Dalarnas län	212 (155)	145	104 (98)	94	2,0	34,6%	73,4%
Gävleborgs län	224 (135)	112	130 (65)	54	1,7	12,3%	82,6%
Hallands län	178 (140)	132	69 (55)	46	2,6	31,8%	58,7%
Jämtlands län	171 (157)	120	60 (58)	60	2,9	33,3%	85,2%
Jönköpings län	201 (220)	191	147 (83)	61	1,4	17,7%	65,3%
Kalmar län	183 (156)	134	108 (103)	130	1,7	23,2%	84,6%
Kronobergs län	90 (65)	75	82 (36)	42	1,1	7,3%	58,5%
Norrbottnens län	212 (147)	142	85 (85)	69	2,5	31,8%	89,6%
Skåne län	546 (573)	392	297 (266)	261	1,8	21,9%	79,9%
Stockholms län	413 (374)	330	201 (154)	176	2,1	17,9%	66,0%
Södermanlands län	190 (149)	176	88 (83)	87	2,2	33,0%	71,4%
Uppsala län	126 (190)	101	62 (87)	51	2,0	30,7%	73,0%
Värmlands län	275 (260)	237	91 (96)	76	3,0	38,5%	86,3%
Västerbottens län	195(198)	168	101 (95)	98	1,9	33,7%	87,2%
Västernorrlands län	243 (199)	182	75 (78)	105	3,2	34,7%	82,7%
Västmanlands län	162 (58)	75	76 (69)	51	2,1	30,3%	69,6%
Västra Götalandslän	743 (614)	545	263 (274)	210	2,8	36,9%	80,8%
Örebro län	186 (173)	106	78 (73)	43	2,4	35,9%	71,7%
Östergötlands län	207 (205)	189	116 (108)	103	1,8	31,0%	77,3%

* Medelvärde 2017/18 och 2018/19

** Ratio förstahandssökande till Fordons- och transportprogrammet årskurs 1/antagna till transportinriktningen årskurs 2

*** Blekinge är beräknat

Fakta i siffror

Antal

... lärlingar transport

57

... elever som valt bussförare

12

... elever som valt flyplatstekniker

24

... antagna tjejer

613

Antal elever som lämnat årskurs 3 ...

... med examen (1 419)

85,6%

... utan examen (238)

14,4%

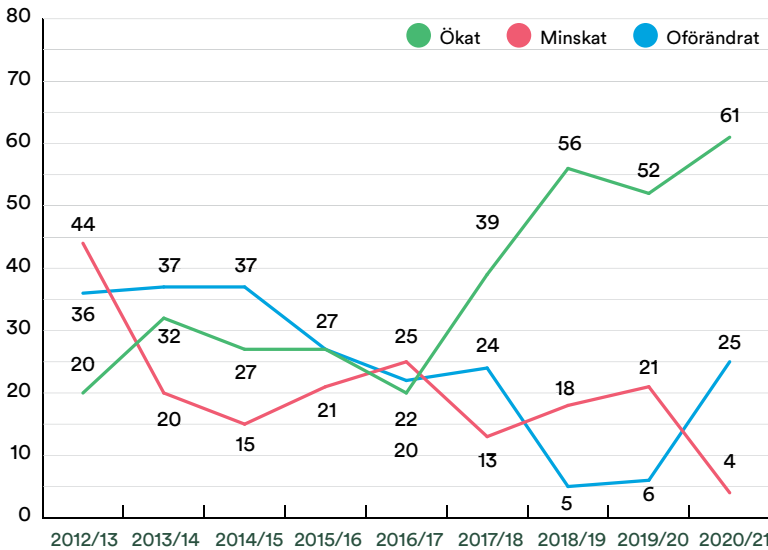
... med YKB och C-körkort (1 460)

88,1%

... med YKB och CE-körkort (1 277)

73,9%

Skolledarnas uppfattning om söktryck

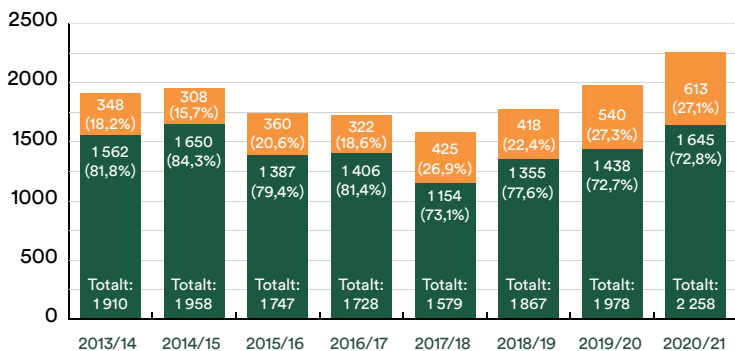
i Diagrammet ovan jämför skolledares upplevelse av sökintresse till Fordons- och transportprogrammet. Frågan löd: Hur upplever du trenden av sökanden till FT-programmet? 61 skolledare svarade att söktrycket ökar, 25 upplever ett oförändrat söktryck. Endast 4 skolledare ser ett minskat söktryck.

Diagrammet visar hur många elever som antagits till transportinriktningen över åtta års sikt samt fördelning mellan könen.

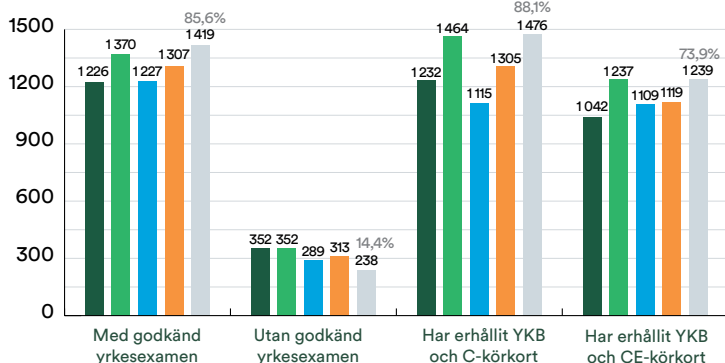
Antagna till årskurs 2

● Killar ● Tjejer

Elever som lämnar årskurs 3

● 2016/17 ● 2017/18 ● 2018/19 ● 2019/20 ● 2020/21

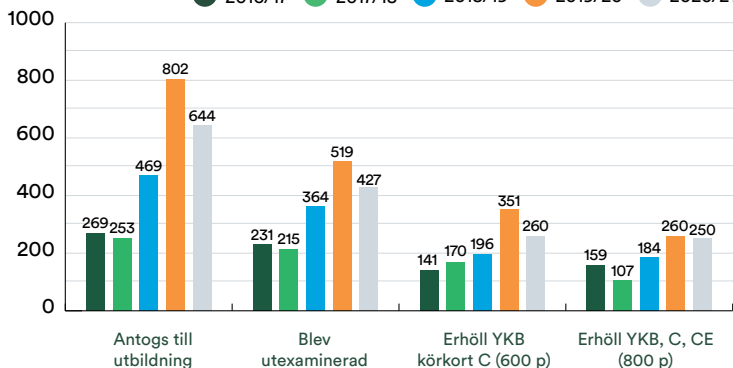
Antal elever som uppnådde examen 2020/2021 var 1 419 stycken och antal som inte uppnådde examen var 238. Totalt gick 1 657 elever ut årskurs 3. Av dem tog 1 476 elever C-körkort samt YKB och 1 239 elever tog CE-körkort samt YKB.

Antal förare som utbildas på de 16 skolor som även har yrkesvuxenutbildning. Minskningen av elever 2020/21 beror enligt några skolledare på minskade anslag. Framöver prognostiseras dock en ökning med 116 platser.

Vuxenutbildning

● 2016/17 ● 2017/18 ● 2018/19 ● 2019/20 ● 2020/21

”Engagemanget ökar på skolorna”

Som ambassadör för transportutbildningen vill Victoria Johansson sporra fler, framförallt tjejer, att våga satsa på lastbilsföraryrket. Handledaren Nicklas Jansson upplever ett ökat driv på utbildningen.

Victoria Johansson går tredje året på transportinriktningen på Vreta utbildningscentrum utanför Linköping. Sin APL (arbetsplatsförlagt lärande) gör hon på Jansson & Frank Transport där Nicklas Jansson är hennes handledare. Hon uppskattar bland annat den stora variationen i jobb och körningar.

– Du kan lära dig mycket i skolan men praktiken är verkligheten och enormt viktigt.

Jansson & Frank har haft APL-elever nästan ända sedan åkeriet grundades 2009. För ett år sedan var Nicklas Jansson även inne och jobbade på Vreta utbildningscentrum som instruktör. Han upplever att transportutbildningen har utvecklats sedan han själv gick i skolan för drygt tio år sedan, särskilt när det gäller övningar och att göra dem så verklighetsnära som möjligt.

– Det finns också ett väldigt driv på Vreta och ett engagemang hos både lärare och elever.

Att söktrycket till transportutbildningarna ökar – och att andelen tjejer ökar kraftigt – tror han beror just på den höjda kvaliteten på utbildningarna, moderniseringen av branschen och hur kommunikationen kring detta når ut både genom TYA, skolorna, elever och övriga branschaktörer.

Victoria Johansson tror att det haft stor effekt att branschaktörer och skolor kommunicerar mer via sociala medier. Hon är själv en av TYAs gymnasieambassadörer för transportinriktningen, bland annat via instagramkanalen @bilastbilschauffor.

– Jag tror att det spelar stor roll för att tjejer ska våga söka att man får se just tjejer på utbildningen och i yrket. Jag vill uppmana alla att följa sin dröm och sitt intresse, oavsett vad någon annan säger.

Fakta i siffror

Rörlighet och avhopp
(drop out) %

Årskurs 1 (224)

9,9%

Årskurs 2 (72)

3,2%

Årskurs 3 (46)

2,1%

Elever ansluter under
pågående termin (drop in)

Årskurs 1 (100)

4,4%

Årskurs 2 (59)

2,6%

Årskurs 3 (5)

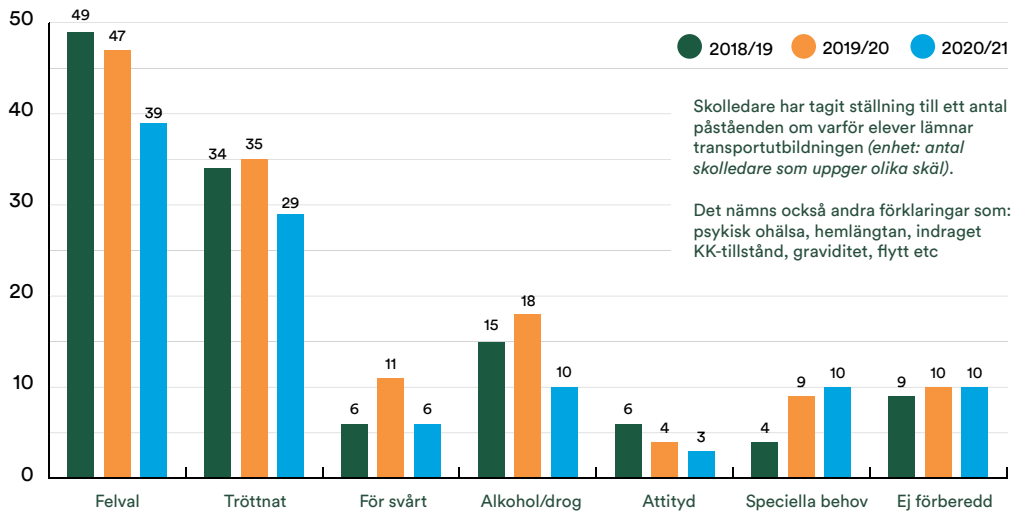
0,2%

Förlänger med en 7:e
eller 8:e termin för
att klara examen (75)

3,3%

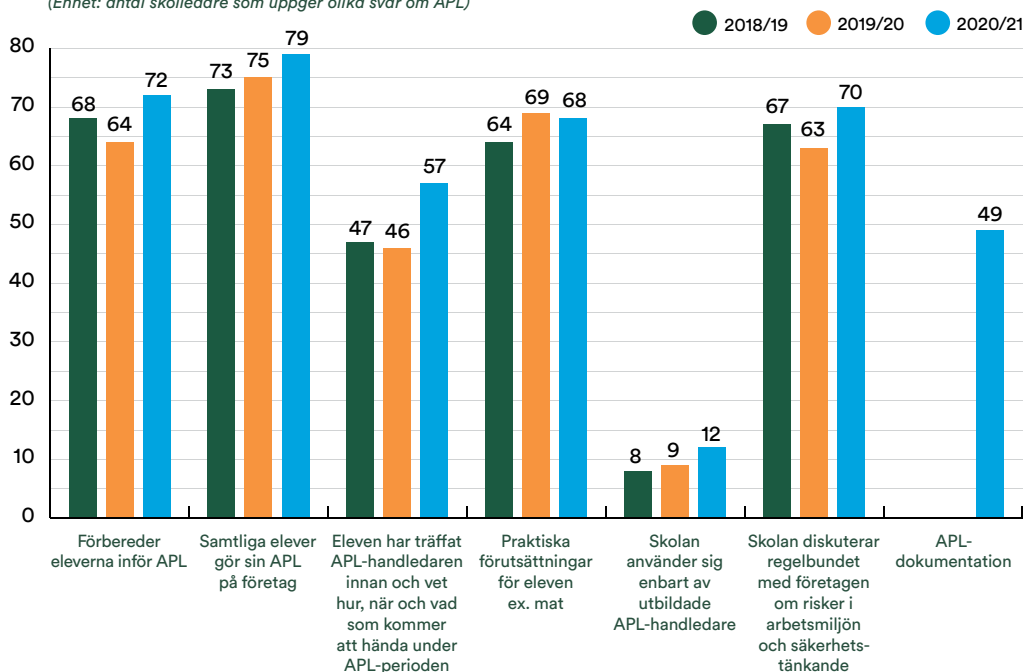

Om elever lämnar programmet innan utgång i årskurs 3, vilken/vilka anledningar anges som skäl?

Svar om APL – Arbetsplatsförlagt lärande

(Enhet: antal skolledare som uppger olika svar om APL)

TYA tackar följande skolor för deltagande i undersökningen:

- Sunnerbogymnasiet
- Viskastrandsgymnasiet
- Vänergymnasiet
- Gymnasium Skövde Kavelbro
- Katrineholms Tekniska College
- Presterudsgymnasiet
- Örnsköldsviks gymnasium
- Agnesfrids gymnasium
- Oscarsgymnasiet
- Herrgårdsgymnasiet
- Liljaskolan
- Sunne Gymnasieskola SG/Södra Viken
- Hagströmska gymnasiet
- Staffangymnasiet
- Peder Skrivares skola
- Motorbranschens tekniska gymnasium (MTG)
- Bråvallagymnasiet (Ebersteinska)
- Rönnowska skolan
- Skärgårdsgymnasiet
- Björknäsgymnasiet
- Wendesgymnasiet
- Växjö Fria Fordonsgymnasium
- Kunskapscompaniet gymnasium
- Strömbackaskolan
- Alléskolan
- Sollefteå gymnasium
- Vreta utbildningscentrum
- Mimers Hus Gymnasiet
- Praktiska Gymnasiet Skellefteå
- Lagmansgymnasiet
- Malmensskolan VBU
- Malgomajskolan
- Anderstorpsgymnasiet
- Högbergsskolan
- Erikslundsgymnasiet
- Hultsfreds gymnasium
- Edströmska Gymnasiet
- Bergstrandsgymnasiet Stockholm
- Sundsvalls Gymnasium
- Upplands-Bro gymnasiet UBG
- Åkrahällskolan
- Timrå gymnasium
- Sundlergymnasiet
- Stockholms transport och fordonstekniska gymnasium
- Nils Holgersson gymnasiet
- Tegelbruksskolan
- Svalöfs Gymnasium
- Fredrika Bremergymnasiet
- Uppsala yrkesgymnasium Jälla
- Rodengymnasiet
- Lapplands gymnasium
- Karlfeldtgymnasiet
- Sandbackaskolan
- Katedralskolan
- Tannbergsskolan
- Nobelgymnasiet
- Praktiska gymnasiet Luleå
- Jämtlands Gymnasium, Fyrvalla
- Hagströmska Gymnasiet Falun
- Nifsarpsskolan
- G.O.Kompetens transportgymnasium
- SYAB Transportgymnasium
- Bäckadalsgymnasiet
- Finnvedens gymnasium
- Kattegattgymnasiet
- Bessemerskolan
- Carlsunds utbildningscentrum
- Framtidsgymnasiet Kristanstad
- Tullängsgymnasiet
- Malenagymnasiet
- Rekarnebygymnasiet Eskilstuna
- Älvdalens Utbildningscentrum
- Bergstrands gymnasium Uppsala
- Hjalmar Strömerskolan
- Falkenberg gymnasieskola
- Elof Lindälvs gymnasium
- Rudbecksgymnasiet
- Nyköpings gymnasium
- Uddevalle gymnasieskola
- Lindeskolan
- Yrkesgymnasiet i Ale
- Borgarskolan
- Jämtlands gymnasium Bispgården

**Vi på TYA utvecklar anslutna företag och
medarbetare i morgondagens transportbransch.**

**Vi driver på utvecklingen för säkrare och mer
hållbara arbetsmiljöer.**

**Tillsammans med våra parter och företag,
dess medarbetare samt skolor och myndigheter
arbetar vi för att skapa Sveriges bästa jobb.**